

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

JAMES, HENRY

Un cuplu autentic - Nuvele și povestiri / Henry James ;
trad. de Georgeta Pădureleanu și Irina Petraș - București :
Orizonturi, 2019

ISBN: 978-973-736-368-8

I. Pădureleanu, Georgeta (trad.)

II. Petraș, Irina (trad.)

821.135.1

Henry James

Un cuplu autentic *Nuvele și povestiri*

*Traducere din limba engleză și note de
Irina Petraș și Georgeta Pădureleanu*

Tehnoredactare: Puiu Enache

Editura ORIZONTURI – București
B-dul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20
telefon: 021.317.76.79, 0744.531.333
e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

Editura ORIZONTURI

pe doamna Headway, ci că perechea se unise în secret, dar indisolubil – era de sperat, de astă dată, în ceea ce o privea pe doamna Headway. Lady Demesne nu dădu niciun semn de viață; se retrase doar la țară.

— Cred că puteai proceda altfel, îi spuse doamna Dolphin, foarte palidă, fratelui ei. Dar bineînțeles totul are să iasă acum la iveală.

— Da, și are să-i asigure și mai mult succesul! răspunse Littlemore, cu un râs cinic. După scurta întrevvedere cu lady Demesne mama, nu mai avea sentimentul că-și poate lua libertatea de a o vizita pe lady Demesne cea tânără și nu află niciodată – nici nu dori vreodată să afle – dacă în exaltarea vanității ei satisfăcute îl iertase.

Waterville – faptul părea foarte bizar – se arătă de-a dreptul scandalizat de reușita ei. Susținea că n-ar fi trebuit niciodată să i se îngăduie doamnei Headway să ia în căsătorie un gentleman încrezător; și, vorbindu-i lui Littlemore, folosi aceeași expresie ca și doamna Dolphin. Considera că Littlemore ar fi putut proceda altfel.

Vorbea cu atâta vehemență, încât Littlemore îl privi insistent, destul de insistent ca să-l facă să roșească.

— Doreai să te însori cu ea dumneata însuși? își întrebă prietenul. Dragul meu, dar ești îndrăgostit de ea! Asta s-a întâmplat cu dumneata.

Roșind și mai tare, Waterville respinse cu indignare supoziția. Nu peste multă vreme auzi că, la New York lumea începea să se întrebe cine, oare era doamna Headway.

Sfârșit

Cuprins

Sir Edmund Orme.....	5
Ungherul fericit	39
Prietenii prietenilor.....	79
Un cuplu autentic.....	111
Desenul din covor.....	144
Cucerirea Londrei.....	195

SIR EDMUND ORME

Deși fragmentul nu e datat, relatarea pare să fi fost scrisă mult după moartea soției: ea este, presupun, una dintre persoanele la care se referă. De altfel, nimic din strania istorisirii nu întărește o asemenea presupunere, fapt, probabil, lipsit acum de importanță. Când am intrat în stăpânirea lucrurilor sale, am găsit aceste pagini într-un sertar, sub cheie, printre hârtii despre mult prea scurta carieră a nefericitei doamne, moartă în durerile facerii un an după căsătorie: scrisori, note, chitanțe, fotografii îngălbenite, cărți de vizită. Aici aş putea stabili singura legătură, dar veți putea gândi cu ușurință – și o veți face, desigur – că e prea extravagantă pentru a fi luată în serios. Nu pot jura, mărturisesc, că a scris totul ca o relatare a unei întâmplări adevărate, știu numai că are o veridicitate generală. Oricum, a scris-o pentru el, nu pentru ceilalți. Eu o ofer celorlalți – având libertatea de a o face – pentru ciudățenia ei. În ce privește forma, să nu uităm că scria pentru sine. N-am schimbat nimic altceva decât numele.

Dacă întâmplarea poate fi situată în timp, îmi amintesc exact momentul în care a început. Era o amiază blândă și calmă de duminică de noiembrie, îndată după slujba religioasă, pe Faleza Însorită. Brighton-ul era înțesat de lume; anotimpul – în pârgă, iar ziua, mai degrabă respectabilă decât frumoasă, de unde și mulțimea plimbăreților. Marea însăși era decorativă; părea că moțâie șuierând în surdină – dacă asta se poate numi decor – în timp ce natura rostea o rugăciune. După ce o dimineată întreagă scrisesem scrisori, ieșisem să arunc o privire înainte de

prânz. Mă sprijinisem de balustrada care separa King's Road de plajă și cred că-mi aprinsesem o țigară când am fost, deodată, conștient de o tentativă de ghidușie: un baston ușor care-mi atingea umerii. Ideea, am descoperit îndată, încolțise în mintea lui Teddy Bostwick, de la Pușcași, și era o invitație la a sta de vorbă. Conversația noastră se purta în timp ce ne plimbam amândoi – te lua întotdeauna la braț pentru a-ți arăta că-ți iartă obtuzitatea în fața umorului său –, el uitându-se după trecători și salutându-i pe unii dintre ei, întrebându-se cine or fi cei pe care nu-i cunoștea ori contrazicându-mă în legătură cu frumusețea fetelor. Despre Charlotte Marden eram de acord, oricum, privind-o cum se apropie însoțită de mama ei; dar era greu să nu consimtă cineva în ce-o privea pe ea. Dintotdeauna aerul Brighton-ului făcea frumoase fetele urâte, iar pe cele frumoase și mai frumoase – nu știu dacă mai are și astăzi același efect. Locul era, fără îndoială, favorabil înfățișării, iar cea a domnișoarei Marden întorcea toate capetele. Pe noi ne-a ținut, Dumnezeu mi-e martor, chiar dacă le cunoșteam deja pe cele două femei.

Ne-am întors din drum, le-am însoțit, gata să le urmăm oriunde ar fi mers. Nu făceau decât să se plimbe încolo și-ncoace – tocmai ieșiseră de la biserică. O nouă manifestare a umorului lui Teddy fu aceea că puse imediat stăpânire pe Charlotte, lăsându-mă pe mine în tovărășia mamei sale. Oricum, nu eram nefericit: fata era în fața mea și puteam să vorbesc despre ea. Ne-am prelungit plimbarea; doamna Marden mă opri și-mi mărturisi că e obosită și trebuie să se odihnească. Am descoperit un loc pe o bancă mai ferită – i-am bârfit pe trecători. Deja mă frapase, la cele două, că asemănarea dintre mamă și fiică era surprinzătoare chiar pentru o asemenea relație, cu atât mai mult cu cât contrazicea și natura. Se vorbește adesea despre mamele care, de la o anumită vârstă, sunt un fel de avertismente mai mult sau mai

puțin descurajante în ce privește evoluția fiicelor lor. Dar nu era nimic alarmant în ideea că Charlotte ar putea fi la 55 de ani frumoasă ca doamna Marden, chiar palidă și neliniștită cum părea aceasta. La 22, ea era alb-trandafir și admirabil de frumoasă. Capul ei avea ținuta celui al mamei, iar trăsăturile îi erau la fel de fine. Apoi erau priviri și gesturi, și intonații – momente în care cu greu puteai spune dacă era un aspect ori un sunet – care se chemau și se evocau în înfățișarea celor două.

Doamnele aveau o mică avere și o casuță plăcută la Brighton, plină de portrete, de relicve și de trofee – animale împăiate cocoțate pe bibliotecă și pești gălbui, lăcuiți, sub sticlă – de care doamna Marden se declara legată prin amintiri pioase. Soțului ei i se prescrisese acest loc, bolnav fiind, pentru a-și petrece ultimii ani de viață, și ea îmi mărturisise deja că aici se simțea încă sub protecția bunătății lui. Bunătatea lui părea să fi fost uriașă și ea avea uneori aerul că o apără de vagi insinuări. O oarecare protecție, o influență invocată și dragă îi erau evident necesare; avea o ușoară melancolie, jinduia după siguranță. A fost amabilă cu mine de la prima întâlnire și n-am suspectat-o niciodată de vulgare „avansuri” – suspiciune nemăsurat de frecventă la tinerii bărbați. Niciodată n-am bănuțat-o că m-ar vrea pentru fiica ei, nici, cum se întâmplă uneori cu mame denaturate, pentru ea însăși. Părea că au amândouă o adâncă, timidă nevoie și că erau gata să spună: „Oh, fiți prietenoși cu noi și aveți încredere! Nu vă temeți – nu ne așteptăm să vă căsătoriți cu noi”. „Desigur, mama are un «ceva» care o face atât de adorabilă”, îmi spusese Charlotte, confidențial, la una dintre primele noastre întâlniri. Venera înfățișarea mamei sale. Era singurul lucru cu care se mândrea; accepta înălțarea sprâncenelor ca o fermecătoare ultimă trăsătură. „Are aerul că așteaptă mereu un doctor”, îmi spusese cu altă ocazie. „Poate că dumneata ești doctorul, nu crezi?” Părea, pe vremea aceea, că

aveam puteri tămăduitoare, în orice caz, când am aflat că doamna Marden găsea și ea – mi-o mărturisise – că Charlotte este extrem de ciudată, mi-am dat seama că relația dintre ele nu putea fi decât interesantă. De fapt, era o fericire că fiecare gândea astfel despre cealaltă.

Pe Faleză, șuvoiul plimbăreților își continua cursul și Charlotte trecu pe lângă noi cu Teddy Bostwick. Zâmbi, ne făcu un semn cu capul și-și continuă plimbarea; când se întoarseră, se opri să ne vorbească. Bostwick refuză hotărât să renunțe, ocazia era prea frumoasă: n-ar mai putea face un tur? Mama fetei aruncă un „Cum vrei”, fata îmi întoarse un zâmbet impertinent peste umăr și ne părăsiră. Teddy mă privea prin monoclu, dar nu-mi păsa de el; numai la domnișoara Marden mă gândeam când am răs către însoțitoarea mea:

— E cam cochetă, știți.

— Nu spune asta, ah, nu spune asta! murmură doamna Marden.

— Fetele foarte frumoase sunt întotdeauna – așa, puțin, am avut eu mărinimia să-i iau apărarea.

— Atunci de ce sunt întotdeauna pedepsite?

Intensitatea întrebării mă surprinse – izbucnise ca o flacără vie. Mi-a trebuit o clipă de gândire înainte să o întreb la rândul meu:

— Ce știți dumneavoastră despre pedepsirea lor?

— Ei...am fost eu însămi o fată rea.

— Și ați fost pedepsită?

— Port pedeapsa de o viață, zise ea privind într-o parte. Ah! Gemu brusc, ridicându-se de pe bancă și privind-și fiica reapărută alături de căpitanul Bostwick. Rămase așa, în picioare, câteva secunde, cu cea mai stranie dintre expresii zugrăvită pe față; apoi se cuibări din nou pe bancă; am observat că se împurpurase. Charlotte, care văzuse totul, veni drept spre ea și, luându-i mâna cu grăbită tandrețe, se așeză alături. Fata palise – își privea mama fix, cu spaimă. Doamna Marden,

care trecuse printr-un fel de șoc, scăpat atenției noastre, își reveni; adică rămase pe bancă, tăcută și fără expresie, privind lumea indiferentă, aerul înșorit, marea amorțită. Ochii mei se întâmplară să cadă totuși pe mâinile încleștate ale celor două femei și am ghicit de îndată că strânsoarea celei mai în vârstă era violentă. Bostwick stătea în fața lor, mirându-se ce s-o fi întâmplat și întrebându-mă, de după sticla monoclului, dacă eu știu ceva; lucru care o făcu pe Charlotte să-i spună, după o clipă, cu o oarecare iritare: „Nu mai sta împlântat aici, căpitane Bostwick. Pleacă, *te rog*, pleacă!”

M-am ridicat la aceste cuvinte, mărturisindu-mi speranța că doamna Marden nu era bolnavă; ea ne imploră imediat să nu plecăm, insistă să rămânem și să luăm masa cu ele, neapărat. Mă trase lângă ea pe bancă și, pentru o clipă, i-am simțit mâna încheștată pe brațul meu într-un fel care trăda, involuntar, o suferință ori era un semn secret. Ce dorea să mă facă să înțeleg nu puteam ghici: poate văzuse în mulțime pe cineva sau ceva anormal? Ne explică timp de câteva minute că se simte bine, că are uneori palpitații care trec la fel de repede cum au venit. Era timpul să plecăm – un adevăr căruia i ne-am conformat pe loc. Incidentul părea încheiat. Bostwick și cu mine am prânzit cu amabilele noastre prietene, iar când am plecat de la ele căpitanul mi-a declarat că n-a văzut niciodată creaturi mai pe gustul lui.

Doamna Marden ne-a cerut să promitem că vom reveni a doua zi la ceai și că, în general, vom veni ori de câte ori vom putea. Cu toate acestea, când, în ziua următoare, la ora cinci după-amiază, am bătut la poarta casei lor drăguțe, am putut afla doar că doamnele sunt în oraș. Lăsaseră un mesaj pentru noi prin valet: el trebuia să ne comunice că au fost chemate pe neașteptate și că regretă că nu ne pot primi. Vor lipsi câteva zile. E tot ce-am putut scoate de la taciturnul servitor. Am revenit

trei zile mai târziu, dar nu se întorseseră încă. Abia la sfârșitul săptămânii am primit un bilet de la doamna Marden: „Am sosit“, scria ea. „Vino și iartă-ne“.

Cu acest prilej, îmi amintesc – când m-am dus la ele imediat după primirea bilețelului –, mi-a spus că are „intuiții“ foarte nete. Nu știu câtă lume în Anglia se afla atunci în aceeași situație, oricum erau foarte puțini cei care o recunoșteau. De aceea mărturisirea mă frapa ca originală, cu atât mai mult cu cât unele dintre impulsurile tulburătoare mă priveau direct. Mai erau și alții de față – oameni de prisos din Brighton, femei bătrâne cu ochi speriați și exclamații neghioabe – și am avut prea puțin timp la îndemână să stau de vorbă cu Charlotte; în ziua următoare însă le-am întâlnit pe amândouă la cină și am avut bucuria de a sta lângă domnișoara Marden. Această secvență îmi stăruie în minte ca prima revelație a frumuseții sale generoase. Îi întrevăzusem personalitatea printre licăriri și străfulgerări, ca un cântec auzit în frânturi, dar acum o aveam în fața mea întreagă, un halou trandafiriu, o melodie în toată amploarea ei sonoră. O auzeam în aer: o muzică delicată și proaspătă, pe care aveam s-o fredonez de aici înainte.

După cină, am schimbat câteva cuvinte cu doamna Marden; la această oră târzie s-a servit ceaiul. O fată în casă se apropie de noi cu un platou. Am întrebat-o pe doamna Marden dacă dorește o ceașcă de ceai și, la încuviințarea ei, am luat una de pe tavă și i-am oferit-o. Își întinsese mâna și eu i-o dădusem, în toată siguranța, credeam; dar, când degetele ei erau gata s-o atingă, a tresărit, a ezitat, așa încât fragila farfurioară și finul recipient căzură cu un zgomot de porțelan spart fără ca doamna să facă mișcarea obișnuită de recul a oricărei femei preocupate să-și salveze rochia. M-am aplecat să culeg cioburile, iar când m-am ridicat doamna Marden privea spre fiica ei, în celălalt capăt al încăperii; Charlotte îi susținea privirea, cu gura destinsă,

dar cu ochii neliniștiți. „Mamă dragă, ce se întâmplă cu tine?“ părea să spună întrebarea mută. Doamna Marden se îmbujora ca atunci, pe Faleză, când avusese mișcarea aceea ciudată săptămâna trecută, și am fost, deci, surprins când mi s-a adresat cu neașteptată hotărâre în glas: „Ar trebui să ai o mână mai sigură!“ Începusem să bâlbâi o apărare apropo de mâna mea, când am observat că ochii ei mă fixau cu o chemare intensă. La început era ambiguă și mi-a sporit confuzia; apoi, deodată, am înțeles totul ca și când mi-ar fi șoptit: „Fă să se creadă că dumneata ești de vină – Fă să se creadă că dumneata ești de vină“. Fata în casă a venit să adune cioburile și să șteargă ceaiul de pe podea și eu tocmai mă străduiam să fac cum îmi ceruse, când doamna Marden se smulse brusc de lângă mine și fiica ei și se retrase în altă încăpere. Nu luă în seamă starea rochiei sale.

Nu le-am mai văzut în seara aceea, dar a doua zi dimineață, pe King's Road, am întâlnit-o pe cea tânără cu un sul de partituri în mână. Mi-a spus că fusese singură să exerseze niște duete cu o prietenă, iar eu am întrebat-o dacă aş putea s-o însoțesc câțiva pași. Mi-a îngăduit s-o conduc până la poartă. Când am ajuns în fața casei, am întrebat-o dacă aş putea intra câteva clipe. „Nu, nu astăzi – nu am chef de dumneata“, mi-a spus foarte franc, deși nu lipsită de amabilitate. Vorbele ei m-au făcut să ridic deconcertat, dezamăgit, ochii spre fațada casei. Privirea îmi căzu pe figura palidă a doamnei Marden, întoarsă spre noi, în fereastra salonului. A stat destul timp ca să pot vedea că era ea, și nu o părere, cum era să cred, apoi a dispărut înainte de a o putea zări și fiica ei. Fata nu vorbise nimic despre mama ei pe drum. Cum mi se spusese că n-au chef de mine, le-am lăsat singure o vreme, după care diverse întâmplări m-au ținut departe în continuare. În sfârșit, m-am întors la Londra unde am primit o invitație presantă să plec

imediat la Tranton, un locșor vechi și plăcut în Sussex, aparținând celor două doamne pe care le cunoscusem nu de mult.

Am plecat la Tranton și le-am găsit pe cele două Marden acasă cu încă vreo duzină de alte persoane. Primul lucru pe care l-a rostit doamna Marden a fost: „Mă vei ierta?” și, când am întrebat ce aş avea de iertat, mi-a răspuns: „Că am aruncat asupra dumitale ceaşca”. I-am replicat că o aruncase asupra ei înseşi; la care a spus: „Oricum, am fost foarte nepoliticoasă, dar vei înţelege într-o zi şi-mi vei acorda circumstanţe atenuante”. Încă din prima zi a sosirii mele, lăasă să-i scape vreo două-trei aluzii de acest fel – de altfel, mă făcuse să înţeleg, mai mult decât o dată, că eram făcut pentru iniţiere mistică; aşa că am început, cum se spune, s-o tachinez pe tema asta, să-i spun că aş fi încântat să suport o iniţiere, mai puţin miraculoasă, dar neîntârziată. Mi-a răspuns că, atunci când va fi să fie, va trebui s-o suport, nu voi avea de ales. Că se va întâmpla, nu avea nicio îndoială, avea o adâncă presimţire, de aceea şi pomenise despre asta. Îmi aminteam că-mi vorbise despre intuiţii? De cum mă zărise a fost sigură că sunt lucruri pe care nu voi putea evita să le ştiu.

Între timp, nu aveam altceva de făcut decât să aştept cu sânge-rece să nu mă agit. Mai ales dorea să nu devin extravagant de nervos. Şi să nu mă las pradă nervilor – omul se obișnuieşte cu orice. I-am răspuns că, deşi nu reuşeam să pricep despre ce vorbea, sunt extrem de înspăimântat, fiindcă absenţa unei „chei” lasă frâu liber imaginaţiei. Am exagerat anume, fiindcă, dacă doamna Marden era deconcertantă, cu greu aş fi putut susţine că mă şi alarmase. Nu-mi puteam închipui ce voia să spună şi eram mai degrabă curios decât mişcat. M-aş fi putut gândi că nu e în toate minţile, însă aşa ceva nu

mi-a trecut nicio clipă prin cap. Îmi făcea impresia că e perfect sănătoasă.

Erau şi alte fete în casă, dar Charlotte era cea mai fermecătoare; şi lucrul acesta era aşa de general împărtăşit, că ea aproape împiedica masacrul vânatului. Erau vreo doi-trei bărbaţi, printre care şi eu, care preferau categoric societatea ei celei a gonacilor. Pe scurt, fusese recunoscută ca o formă de sport superioară şi aleasă. Era bună cu noi toţi: plecam târziu şi reveneam devreme. Nu ştiu dacă ea flirta, dar câţiva dintre membrii grupului credeau că ei o fac. Mai ales în ce-l priveşte pe Teddy Bostwick, care venise de la Brighton şi era evident convins că flirtează.

A treia dintre acele zile fu o duminică, prilej pentru o plimbare matinală peste câmpuri, spre biserică. Era o vreme cenuşie, fără vânt, şi clopotul bătrânei biseri-cuţe cuibărite într-o vale a Sussex-ului suna aproape şi familiar. Alcătuiau o procesiune risipită în aerul călduţ şi umed care, ca întotdeauna în acest anotimp, părea mai mult şi cerul mai larg din cauza pomilor desfrunziţi. Potrivisem în aşa fel lucrurile, încât să rămân mult în urmă cu domnişoara Marden. Îmi amintesc că am simţit un puternic impuls, cum mergeam amândoi prin iarbă, să-i spun ceva foarte personal, ceva violent şi important pentru mine – de pildă că nu mi-a părut niciodată mai frumoasă sau că aceste clipe erau cele mai dulci din viaţa mea. Dar întotdeauna, în tinereţe, astfel de cuvinte îţi vin de multe ori pe buze înainte de a le putea şi rosti într-adevăr; şi aveam sentimentul nu că eu n-o cunosc, destul de bine – puţin îmi păsa de asta –, ci că ea nu mă cunoaşte îndeajuns.

În biserică, un muzeu cu vechi morminte şi inscripţii, marea strană era plină. Câţiva dintre noi s-au împrăştiat prin biserică, iar eu am găsit un loc pentru domnişoara Marden şi altul pentru mine, alături, departe de mama ei şi de ceilalţi prieteni ai noştri. Erau doi sau trei săteni

cumsecade care s-au strâns să ne facă loc. Eu m-am așezat primul ca s-o despart de ei. După ce s-a așezat și ea, mai era puțin loc, rămas neocupat până la jumătatea slujbei. Cel puțin eu atunci am băgat de seamă că intrase cineva și se așezase. Când l-am remarcat eu, părea să fie acolo de câteva minute – se instalase, își pusese pălăria alături și, cu mâinile încrucișate pe măciulia bastonului, privea drept înainte, spre altar. Era un tânăr palid, îmbrăcat în negru și cu un aer de gentleman. Prezența lui m-a surprins, fiindcă domnișoara Marden nu se strânsese lângă mine să-i facă loc. După câteva momente, văzând că nu are carte de rugăciuni, am întins mâna peste vecina mea și am pus cartea mea în fața lui, pe pupitrul stranei; manevră al cărei motiv nu era fără legătură cu posibilitatea ca, văzându-mă fără carte, domnișoara Marden să-mi dea să țin de o latură cartea ei îmbrăcată în pluș. Stratagema fu oricum destinată eșecului, fiindcă, în clipa în care i-am oferit cartea, sancționându-i cu un gest și intruziunea, străinul s-a ridicat fără să-mi mulțumească, a părăsit fără zgomot strana, care nu avea ușă, și, discret, ca să nu atragă atenția, s-a îndreptat spre mijlocul bisericii. Câteva minute i-au fost suficiente pentru rugăciune. Purtarea sa era nepotrivită, plecarea grăbită mai mult chiar decât sosirea cu întârziere; însă se mișca atât de liniștit, încât nu eram deranjați și am observat, întorcând capul după el, că retragerea sa trecuse nebagată în seamă. Am remarcat însă nu fără surprindere, că doamna Marden fu atât de afectată de asta, încât se ridică, fără să vrea, în picioare, îl privi, dar trecerea lui fu rapidă și ea se așeză tot atât de repede la loc, totuși nu destul de repede, încât să nu-mi prindă privirea îndreptată spre ei. Cinci minute mai târziu, am întreat-o pe fiica ei, în șoaptă, dacă e atât de bună să-mi dea înapoi cartea de rugăciuni – așteptam să văd dacă va face gestul automat. Fata îmi înapoie acest auxiliar al devoțiunii, însă era atât de departe de

a fi tulburată de întâmplare că a putut să-mi spună ceea ce mi-a spus: „Pentru ce Dumnezeu ai pus-o acolo?” Eram pe punctul de a-i răspunde, când tocmai ingenuncha, așa că mi-am ținut gura. Nu voiam să-i spun decât atât: „Pentru a fi cât de cât civilizat”.

După binecuvântare, în timp ce ne păraseam locurile, am fost ușor mirat, din nou, să văd că doamna Marden, în loc să iasă cu însoțitorii ei, urca spre noi, părând să aibă să-i spună ceva fiicei sale. O făcu, însă am putut să-mi dau seama curând că fusese doar un pretext – de fapt, cu mine dorea să vorbească. O împinse pe Charlotte înainte și-mi șuieră iute:

— L-ai văzut?

— Pe domnul care s-a așezat lângă noi? Cum era să nu-l văd?

— Ssst! făcu ea foarte tulburată. Nu-i vorbi despre asta, ei să nu-i spui!

Își strecură mâna sub brațul meu pentru a mă împiedica să mă îndepărtez, de fapt pentru a mă îndepărta de fiica sa. Precauția era inutilă, fiindcă Teddy Bostwick o luase deja în stăpânire și, cum se aflau sub ochii mei, am văzut că la ieșirea din biserică unul dintre ceilalți bărbați se alăturase cuplului. Păreau să-mi dea de înțeles că eu îmi avusesem partea. Doamna Marden îmi dădu drumul imediat după ieșire, dar nu înainte de a-mi da seama că avea nevoie de sprijinul meu.

— Nu vorbi cu nimeni, nu spune nimănui, mai adăugă ea.

— Nu înțeleg. Ce să nu spun?

— Ei, că l-ai văzut.

— L-au văzut, fără îndoială, și ei.

— Niciunul dintre ei, niciunul dintre ei. Vorbea cu o atât de pătimasă hotărâre, încât am privit-o – se uita drept înainte. Dar simți provocarea ochilor mei și se opri scurt, sub vechiul portic de lemn al bisericii, în timp ce grupul se îndepărta; privindu-mă de data aceasta într-un